

informer

joulukuu 2008

globaali osakekatsaus

sivu 2

indicator

sivu 5

markkinakehitys

sivu 6

mikä reitti kannattaa valita?

sivu 7

rahastokehitys

sivu 8

globaali osakekatsaus

viimeaikaiset trendit

- Maailman osakemarkkinat laskivat noin 6 % marraskuussa erittäin heikon syys- ja lokakuun jatkoksi. Päivittäinen volatiliteetti on ollut suurta. Eri markkinoiden välillä ei ollut merkittävää vaihtelua viime kuussa, mutta erityisesti kehittyvät markkinat ovat viime kuukausina alisuorittaneet.
- Kolme keskeistä tekijää ovat ajaneet osakemarkkinoita alaspäin. Ensinnäkin on tullut selväksi, että taantuman edellytykset ovat ilmaantuneet kehittyneille markkinoille, mikä osittain liittyy syyskuussa ilmenneeseen maailmanlaajuiseen finanssijärjestelmän kaaokseen ja kehittyvien markkinoiden talouskasvun merkittävään hidastumiseen. Yritysten tulosodotukset ovat pienentyneet erittäin merkittävästi. Toiseksi, rahoitusjärjestelmän ongelmien jatkuessa velkavivun käytön vähentäminen on pakottanut sijoittajia osakkeiden pakkomyyntheihin. Nämä huolet ovat nyt laajentuneet koskemaan myös kehittyviä markkinoita, mutta on olemassa merkkejä siitä, että pakkomyynnit ovat vähentyneet viime viikkojen aikana. Kolmanneksi, osakemarkkinoiden alamäki vauhditti itse itseään riskienvältämistoimenpiteiden kasvaessa äärimmäisille tasoille markkinoiden pohjalukemissa.
- Sykliset alat, erityisesti energia, materiaalit, teollisuus ja rahoitus, ovat alituottaneet. Ylituottoa on tullut defensiivisilta aloilta, kuten terveydenhuolto, päivittäis- ja kulutustavarat ja tietoliikennepalvelut. Materiaalisektori on nyt laskenut vuodessa enemmän kuin rahoitussektori, vaikka se ylituotti selvästi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.
- Implisiittinen volatiliteetti on kasvanut ennätyslukemiin osakkeiden pakkomyynneissä. Vuonna 2002 Vix-indeksi oli noin 50. Lokakuun puolivälissä lukema oli 80 markkinoiden sentimentin joutuessa äärimmäiselle paniikkitasolle ja nyt se on pudonnut takaisin noin 60 lukemaan.

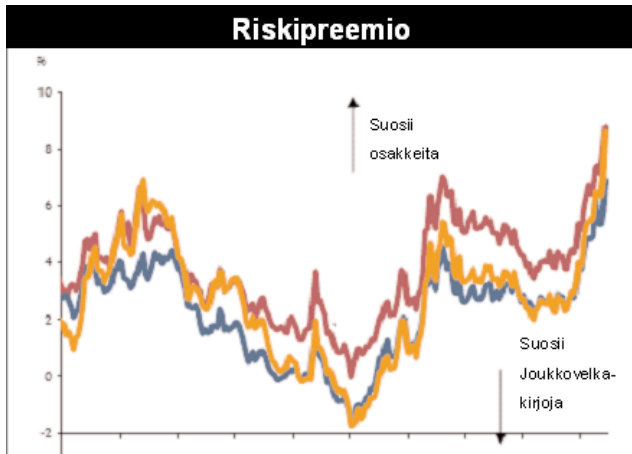
osakkeet – bear-markkinat?

- Bear-markkinoilla osakkeita laskevat edelleen suhdannetilanteen paineet, jotka eivät ole vielä helpottaneet. Taantuvassa ympäristössä ennusteet yritysten voitoista ovat muuttuneet synkiksi. Yritysten tuotot vivutettiin korkeasti talouskasvuun vuoden 2003 jälkeisellä nousukaudella ja on olemassa huomattava riski, että vaikutus on nyt sama alaspäin talouden hiipuessä. Hiipuminen, joka maailmanlaajuisella tasolla on oikeastaan ollut käynnissä vain muutaman kuukauden, ei ole vielä vaikuttanut täysimääräisesti yritysten tuloksiin. Viimeaikaisen maailmantalouden kasvun hidastumisen takia tämä on kuitenkin ilmeinen uhka tulevina kuukausina, kun talouden hyytyminen on vaikuttanut pitemmän aikaa yritysten toimintaympäristöön haitallisesti. Vaikutus yritysten voittoihin jatkuu todennäköisesti pitkälle vuoteen 2009. Yleensä ottaen voittomarginaalit ovat historiallisesti keskimäärin edelleen kohtalaisen korkeita, mutta keskipitkällä aikavälillä on paineita marginaalien pienentymiseen. Tuottopaineet kohdistuvat kaikkiin aloihin, mutta erityisesti suhdanneherkkiin markkinoihin. Pitkän ja jatkuvan maailmanlaajuisen taantuman kyseessä ollessa kumulatiiviset voitot saattavat laskea tänä ja ensi vuonna 30 % - 40 %. Velkaranhan käytön vähentyminen on suuri uhka.
- Ylimääräinen huolenaihe on se, että tulosodotukset ovat edelleen liian korkeita nykyisessä tilanteessa. Analytiikot odottavat vuoden 2009 tuottojen olevan yleisesti USA:ssa ja muilla markkinoilla edelleen korkeita. Tulospettymysten toteutuessa tämä yksimielisyys voisi vetää osakemarkkinoita edelleen alaspäin. Olemme erittäin skeptisiä siitä, että konsensus vuoden 2009 tuloksista ei ole lähellekään sitä, mitä on itse asiassa hinnoiteltu markkinoille.

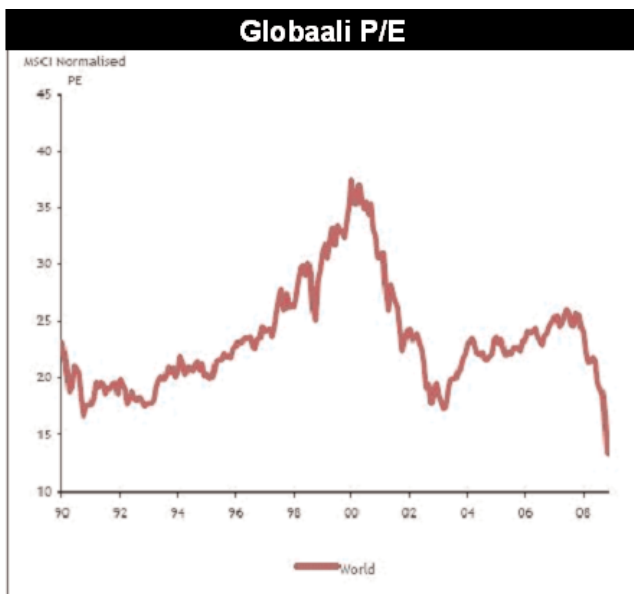
osakkeet – bull-markkinat?

- Osakkeiden arvostukset ovat yleisesti hyvin alhaisella tasolla verrattuna viimeaikaiseen historiaan ja useissa tapauksissa verrattuna viime vuosisadan viimeiseen neljännekseen. Esimerkiksi Euroopassa P/E-suhdeluvut ovat yksinumeroisia. Vaikka otamme huomioon mahdollisuuden tuottojen jyrkkään pudotukseen, ovat P/E-suhdeluvut monissa tapauksissa jo tasoilla, jotka ovat vallinneet edellisen taantuman ja bear-markkinan aikana. Tämä koskee useita kehittyneitä ja kehittyviä markkinoita. Osakkeiden arvostukset suhteessa joukkovelkakirjoihin (esimerkiksi riskipreemio) ovat nyt poikkeuksellisen tukevalla tasolla, korkeammalla kuin monissa laskelmissa lähes kolmeenymmeneen vuoteen.

- Tämä on merkki sellaisesta tilanteesta, jossa merkittävät huolet tulonäkymistä on jo hinnoiteltu osakkeisiin. Hinnat ovat viimeaikaisessa pohjatilanteessa, jossa yritysten tulosten odotetaan laskevan jyrkästi, olleet lähellä "käypää arvoa".

- Arvostukset ovat parempi viite hyvin vaimeaan tuloprofiiliin, joka on itse asiassa diskontattu hintoihin, kuin myyntianalyttikoiden konsensus. Yksinkertainen empiirinen todiste tästä on se, ettei kukaan usko tämän "konsensuksen" olevan vähääkään realistinen. Arvostukset eivät kuitenkaan yksin tuota bull-markkinoita, mutta ne tarjoavat jonkin verran ennustettavuutta. Edelliseen maailmanlaajuisen laskusuhdanteen alkuun verrattuna osakkeiden arvostukset olivat monissa tapauksissa 25 kertaa korkeampia kuin nyt. On kuitenkin huomattava, että osakkeiden arvostukset eivät ennakoit tulevaa pitkittyssä taantumassa, esimerkiksi että taantuma jatkuisi aina vuoteen 2010. Mikäli nämä huolet tulevana kuukausina kasvavat, ei kaikkia huonoja uutisia ole vielä huomioitu hinnoittelussa.

- Lyhyemmän aikavälin näkökulmasta katsottuna monet osakemarkkinat näyttivät viimeaikaisessa aallonpohjassa useimpien teknisten mittareiden mukaan ylimyydyiltä. Lisäksi tutkimustiedot viittaavat siihen, että rahastojenhoitajat ovat keskimäärin varovaisempia kuin kertaakaan viime vuosikymmenen aikana ja tämä on myös todettavissa poikkeuksellisen korkeina käteisen osuuksina. Riskien välttämistoimenpiteet näyttävät olevan ääriarjoilla. Synkkyuden keskellä ei vaadita hyviä uutisia markkinoiden toipumiseen, riittää kun uutiset eivät ole niin huonoja kuin on odotettu. Tässä yhteydessä on hyvä mainita markkinoiden positiivinen reaktio viimeisen Yhdysvaltain huonon työllisyysraportin jälkeen.

mitä seuraavaksi?

- Strateginen näkemyksemme osakkeisiin on edelleen se, että heikon makrodatan vastustamaton voima, voimistuvat taantumapaineet ja romahtavat yritysten tulokset saavat tukea osakearvostuksien voimakkaasta taustasta ja sen myötä siirtytään enemmän elyttävään maailmanlaajuiseen rahapolitiikkaan ja rahamarkkinoiden ainakin osittaiseen elpymiseen. Osakemarkkinat pysyvät toistaiseksi todennäköisesti edelleen hyvin epävakaina ja pitkään jatkunut volatiilisuus ja markkinoiden ennalta arvaamattomuus voi helposti jatkua vuonna 2009. Riskit ovat tulleet entistä ilmeisemmäksi viime kuukausien aikana ja nämä riskit ovat mahdollisesti nyt hinnoiteltuina osakkeissa. Pohjan etsiminen on alkanut emmekä odota merkittävää pudotusta nykyisestä aallonpohjasta. Todennäköisin syy osakemarkkinoiden pudotukselle olisi huonojen makrotietojen uutisvirta tai rahoitusjärjestelmän romahtaminen. Rahoitusjärjestelmän romahtamisen todennäköisyys on kuitenkin pienentynyt, kun otetaan huomioon valtioiden viimeaikaiset pankkien tukitoimet. Ilmeisin moottori elpyville markkinoille on rahoitusmarkkinoiden normalisointi, sijoittajien mukaantulo ja alhaisempi korkotas. Merkittävien käteispainotusten takia rahaa on odotamassa siirtymistä takaisin osakkeisiin heti olosuhteiden sen salliessa.

Past performance and does not guarantee future results. International investing involves risks, including risks related to foreign currency, limited liquidity, less government regulation, and the possibility of substantial volatility due to adverse political, economic or other developments. These risks are often heightened for investments in emerging/developing markets or smaller capital markets. Index performance is shown for illustrative purposes only. It is not possible to invest directly in an index. The information contained in this material is derived from third-party sources deemed reliable, but BlackRock does not guarantee the completeness or accuracy of the information. The opinions expressed are those of BlackRock as of 8th December 2008, and are subject to change at any time due to changes in market or economic conditions. The comments should not be construed as a recommendation of any individual holdings or market sectors.

Issued by BlackRock Investment Management International Limited (authorised and regulated by the Financial Services Authority in the UK and a registered Investment Adviser with the Securities and Exchange Commission in the United States). Registered office: 33 King William Street, London, EC4R 9AS. Registered in England No. 2020394. Tel: 020 7743 3000. For your protection, telephone calls are usually recorded. BlackRock is a trading name of BlackRock Investment Management International Limited.

kuinka indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyy seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioinneet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

positiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssiarvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

negatiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Joukkovelkakirjalainat - arvio kustakin joukkovelkakirjalainamarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssiarvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin

▲ Positiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.

□ Neutraali arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.

● Negatiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet										Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen	
Alfred Berg	▲↑	▲	▲	▲	▲↑	▲↑	▲↑	▲↑	▲	□↑	□	□	▲	▲	
AXA Framlington	□	-	▲	-	□	□	▲	▲	-	-	▲	□	□	□	
Baring	□	-	□	□	□	□	▲	●	▲	●	□	□↑	-	-	
BlackRock	▲	-	▲	-	▲	▲	□	▲	□	□	-	-	-	-	
Evli	□	●	▲	●	□	□	●	□	□	□	□	●	▲	▲	
Fidelity	□↑	-	●↓	-	□↑	□	▲↑	▲↑	-	-	●↓	-	-	-	
FIM	-	□↓	▲	□↓	▲↑	●	□↑	●↓	□	▲	▲	-	□↓	-	
Gartmore	●	-	▲	-	●	▲	□	□	-	-	▲	-	▲	-	
ING	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
INVESCO	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	□	□	□	□	□	
JPMorgan	▲	□	▲	□	□	□	□	●	□	□	□	□↑	●	●	
OP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Schroders	▲↑	-	▲	-	●↓	□	□	●↓	-	-	-	-	-	-	
SEB Gyllenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ålandsbanken	-	●	▲	●	●	●	-	□	-	-	-	□	-	-	
YHTEENVETO	▲↑	□↓	▲	□↓	□	□	□	▲↑	□	□	□	□	□	□	

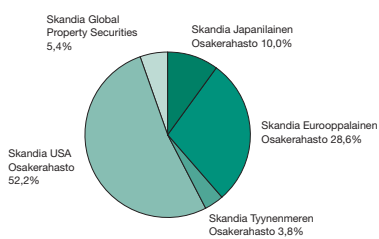
vertailuindeksit

Osakkeet	
Maailma	MSCI World
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	MSCI USA
Suomi	OMX Helsinki CAP
Eurooppa	MSCI Europe
Japani	MSCI Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	MSCI AC ASIA ex Japan
Kehittyvät markkinat	MSCI EM
Teknologia	NASDAQ

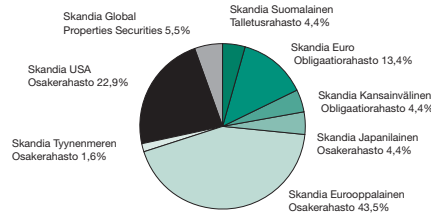
Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EuroBIG Index
Kansainvälinen	Citi WGBI

portfolios rahastot

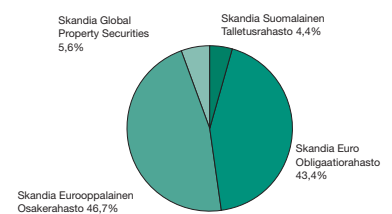
Sijoitusten jakauma rahastoittain 28/11/2008

Skandia Aggressiivinen Portfolio

Skandia Tasapainoinen Portfolio

Skandia Varovainen Portfolio

Lähde: Skandia

muutoksia rahastovalikoimassa 8/2008 rahastofuusio

Vanha rahasto	Uusi rahasto	Rahastokategoria	Muutospäivä
Skandia ABN AMRO Europe Equity	Skandia Fortis L Fund Equity Europe	Self Select	17.11.2008

markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat

	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
Citi EuroBIG Index- all maturities TR	3.27	5.67	5.71	8.60	22.78	37.16	2.79	4.19	4.62
Citi World Government Bond Index- all maturities TR in EU	3.68	21.26	19.15	14.52	23.11	18.24	4.62	4.25	2.43

Osakkeet

MSCI AC ASIA PACIFIC ex JAPAN TR in EU	-6.41	-41.02	-49.57	-22.33	18.26	22.12	-8.08	3.41	2.90
MSCI EM (EMERGING MARKETS) TR in EU	-7.55	-45.91	-49.75	-21.52	35.94	49.41	-7.76	6.33	5.91
MSCI EUROPE ex UK TR in EU	-7.08	-36.73	-43.08	-23.98	8.66	-12.81	-8.74	1.67	-1.94
MSCI JAPAN TR in EU	-1.27	-20.91	-27.27	-32.81	-2.14	-22.27	-12.41	-0.43	-3.54
MSCI NORDIC COUNTRIES TR in EU	-7.32	-45.93	-49.94	-26.65	8.11	-14.03	-9.81	1.57	-2.14
MSCI THE WORLD INDEX TR in EU	-6.50	-27.61	-34.41	-28.58	-5.18	-28.48	-10.61	-1.06	-4.68
MSCI USA TR in EU	-7.49	-21.67	-29.09	-30.70	-14.22	-39.45	-11.50	-3.02	-6.92
Nasdaq Composite TR in EU	-10.76	-25.25	-33.04	-35.05	-23.94	-41.68	-13.40	-5.33	-7.42

Lähde: Financial Express, kehitys euroissa, 28/11/2008 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole taee tulevasta kehityksestä.

Financial Express sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

mikä reitti kannattaa valita?

Rahastonhoitajien ja rahastojen valinta sekä valintojen hienosäätö vuosien kuluessa vaatii aikaa, tietoa ja taitoa. Rahastonhoitajat täytyy valita ja heidän toimintaansa seurata ja arvioida, jotta voidaan varmistua, että heidän toimintansa on huippuluokkaa - tarvittaessa rahastonhoitaja vaihdetaan, jos odotukset eivät täyty.

Mikäli haluat, että hoidamme nämä tehtävät puolestasi, tarjoamme sinulle asiantuntijapalvelunamme "rahastonhoitajien hallinnointi-palvelua", jonka olemme rakentaneet yhdessä sisaryrityksemme, Skandia Investment Managementin kanssa sen erityisosaamista hyödyntäen.

Jos vaihtoehtoisesti haluat valita rahastot ja rahastonhoitajat itse, tarjoamme sinulle Self Select -rahastoja. Self Select -valikoimassa on runsaasti rahastoja eri arvopaperiluokista, maantieteellisistä sektoreista ja johtavilta rahastonhoitajilta.

MultiManager

riippumattomien rahastonhoitajien erityisosaamisen hyödyntämistä

Skandia Investment Management

- Skandia huolehtii rahastonhoitajien hallinnoinnista.
- Skandia valitsee ja arvioi rahastonhoitajat ja vaihtaa niitä tarvittaessa.
- Skandia yhdistelee osaamista sektoreittain.

Managed Investment Solutions

Asiakas valitsee rahastot, joihin sijoittaa. Skandia päättää rahastojen sijoitusten jakauman.

Asset Allocator -rahastot

Asiakas valitsee sijoitusten jakauman valitsemalla sopivat Asset Allocator -rahastot. Skandia valitsee rahastonhoitajat.

Self Select

- Skandia tarjoaa asiakkaan ulottuville noin 70 kotimaista ja kansainvälistä rahastoa.
- Valikoima kattaa erilaisia omaisuuslajeja, maantieteellisiä sektoreita ja johtavia rahastonhoitajia.
- Asiakas valitsee itse rahastot, joihin sijoittaa.

mitä ikinä tarvitsetkin, rahastovalikoimamme on suunniteltu tarjoamaan sinulle paras mahdollinen ratkaisu

Rahastokehitys (%) 28.11.2008 asti

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			
■ skandia investment management													
Skandia Aggressiivinen Portfolio	-5.86	-32.66	-39.98	-41.08	-24.78	-46.85	-8.32	-16.16	-5.54	-8.63	18.10.1995	1.60%	4
Skandia Tasapainoinen Portfolio	-4.49	-27.51	-33.36	-30.39	-12.29	-27.41	25.15	-11.37	-2.59	-4.47	18.10.1995	1.40%	3
Skandia Varovainen Portfolio	-4.01	-23.95	-28.42	-22.77	-7.40	-13.48	30.86	-8.25	-1.53	-2.05	18.10.1995	1.25%	2
Skandia Euro Obligaatorihasto	0.00	-4.57	-7.86	-9.98	-3.72	1.54	41.50	-3.45	-0.76	0.22	18.10.1995	1.00%	2
Skandia Global Real Estate Securities	-13.26	-48.71	-52.83				-54.20				19.12.2005	1.50%	2
Skandia Suomalainen Talletusrahasto	0.19	1.32	2.59	6.09	7.96	11.39	27.35	1.99	1.54	1.55	18.10.1995	0.00%	1
Skandia European Equity Blend	-6.39	-40.27	-45.04	-34.54			-29.70	-13.17			24.10.2005	1.50%	4
Skandia Far East Equity Blend	-4.12	-42.86	-47.08	-31.05			-25.60	-11.65			24.10.2005	1.50%	4
Skandia Global Fixed Interest Blend	-1.43	-7.08	-11.55	-16.72			-17.30	-5.92			24.10.2005	1.25%	2
Skandia Japanese Equity Blend	-1.21	-23.73	-31.66	-47.91			-42.80	-19.54			24.10.2005	1.50%	5
Skandia US Equity Blend	-5.65	-29.04	-34.96	-45.41			-39.90	-18.27			24.10.2005	1.50%	4
■ self select													
KORKORAHASTOT													
Skandia Aktia Likvida	-0.30	-0.65	-0.15	2.89	3.91	6.63	18.49	0.95	0.77	0.92	14.10.1996	0.50%	1
Skandia BlackRock GF Global High Yield Bond	-8.89	-33.52	-32.72	-29.87			-27.20	-11.15			18.10.2004	1.35%	3
Skandia SEB Gyllenberg Euro Bond	3.24	7.06	5.83	4.80	14.76	23.78	47.92	1.58	2.79	3.09	24.10.1996	0.70%	2
Skandia SEB Gyllenberg Money Manager	-0.20	-0.20	0.75	4.38	5.97	9.05	20.39	1.44	1.17	1.24	24.10.1996	0.40%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	-0.24	-0.05	0.05	3.52	7.58	14.20	22.41	1.16	1.47	1.91	14.06.1999	0.69%	1
OSAKERAHASTOT AASIA LUKUUNOTTAMATTA JAPANIA													
Skandia Baring Eastern	-6.94	-41.55	-53.32	-17.01	16.38	15.51	-8.32	-6.02	3.08	2.08	16.10.2000	1.50%	5
Skandia Fidelity Funds South East Asia	-3.31	-39.01	-51.26	-12.04	29.62	21.16	-18.31	-4.18	5.33	2.78	15.04.1997	1.50%	4
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	0.36	-35.78	-51.80	0.18	29.08		67.80	0.06	5.24		01.10.2002	1.50%	4
Skandia Schroder ISF Asian Equity Alpha	-4.88	-45.57	-54.12	-33.53			-10.40	-12.73			22.10.2004	1.50%	4
OSAKERAHASTOT ERIKOISSEKTORIT													
Skandia AXA Framlington Biotech	-5.78	1.36	-12.12	-20.67	-11.97	-47.80	-47.80	-7.43	-2.52	-8.87	03.12.2001	1.75%	5
Skandia AXA Framlington Financial	-10.42	-39.48	-50.73	-54.27	-36.13	-46.35	-51.96	-22.96	-8.58	-8.51	01.05.2001	1.50%	5
Skandia AXA Framlington Health	-5.12	-14.14	-26.54	-35.54	-25.24	-48.80	46.26	-13.62	-5.65	-9.12	24.03.1999	1.50%	5
Skandia BlackRock Gold & General	15.67	-44.08	-44.31	-9.10			21.80	-3.13			27.02.2004	1.75%	5
Skandia Carnegie Medical	-8.72	-13.67	-27.11	-28.16			-20.40	-10.44			04.05.2004	1.70%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	-3.57	-29.12	-36.99	-28.55	-14.07	-41.01	-42.27	-10.60	-2.99	-7.26	24.03.1999	1.50%	5
Skandia INVESCO Global Leisure	-6.03	-33.69	-42.93	-44.12	-36.75	-48.91	-43.90	-17.63	-8.76	-9.15	15.10.2001	1.50%	5
Skandia Schroder Medical Discovery	-7.54	-7.11	-21.79	-23.95	-14.02		-20.30	-8.72	-2.98		01.10.2002	1.50%	5
OSAKERAHASTOT EUROOPPA													
Skandia Baring Europe Select	-4.78	-39.24	-41.98	-20.88	28.64	41.81	75.45	-7.51	5.17	5.12	15.04.1997	1.50%	4
Skandia BlackRock GF Euro Markets	-3.22	-34.95	-40.41	-21.83	4.91	-12.51	14.33	-7.88	0.96	-1.89	24.03.1999	1.50%	4
Skandia Fidelity European	-7.65	-36.96	-39.19	-26.76	15.56		44.80	-9.86	2.94		01.10.2002	1.50%	4
Skandia Fortis L Fund Equity Europe							-4.10				17.11.2008	1.50%	4
Skandia INVESCO Pan European Equity	-3.49	-35.77	-41.93	-28.50	1.22	-31.54	-35.85	-10.58	0.24	-5.27	24.03.1999	1.50%	4
Skandia INVESCO Pan European Small Cap Equity	-6.28	-56.10	-61.14	-47.97	-17.25	-37.28	-52.08	-19.57	-3.72	-6.45	24.03.1999	1.50%	4
Skandia M&G European Index Tracker	-8.57	-37.06	-42.98	-27.09	1.01		20.60	-9.99	0.20		01.10.2002	0.50%	4
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	-6.89	-38.69	-43.98	-32.35			-14.90	-12.22			22.10.2004	1.50%	4
Skandia Ålandsbanken Europe Value	-3.72	-35.54	-40.23	-27.41	0.97		-17.10	-10.13	0.19		01.02.2002	1.58%	4
OSAKERAHASTOT JAPANIA													
Skandia BlackRock GF Japan	-5.97	-26.99	-36.46	-50.17	-34.76	-47.25	-73.78	-20.72	-8.19	-8.73	02.05.2000	1.50%	4
Skandia BlackRock GF Japan Opportunities	4.17	-12.75	-28.84	-57.81			-42.50	-25.00			12.11.2004	1.75%	4
Skandia Gartmore Japan Opportunities	-3.70	-22.85	-29.69	-39.62	-18.11	-43.72	-67.48	-15.48	-3.92	-7.88	16.10.2000	1.50%	4
OSAKERAHASTOT KEHITYVÄT MARKKINAT													
Skandia Alfred Berg Ryssland	-13.30	-68.02	-66.46				-62.20				07.04.2006	2.50%	5
Skandia Baring Eastern Europe	-13.47	-62.71	-62.51	-40.83	25.75	72.35	207.19	-16.05	4.69	8.09	15.04.1997	1.50%	5
Skandia BlackRock GF Emerging Europe	-13.19	-60.86	-63.19	-42.02	29.03	81.12	40.84	-16.61	5.23	8.86	16.10.2000	2.00%	5
Skandia BlackRock GF Emerging Markets	-2.42	-46.79	-49.95	-26.78	24.27	19.16	-13.85	-9.87	4.44	2.54	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Brazil	4.73	-56.55	-51.71	-14.89			24.00	-5.23			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM Emerging Europe	-10.33	-49.22	-53.04	-36.40			-14.90	-14.00			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM India	0.75	-40.72	-58.36	-21.11			7.60	-7.60			23.05.2005	3.30%	5
Skandia FIM Russia	-3.99	-61.44	-61.56	-45.25	10.92	126.86	177.71	-18.19	2.10	12.41	01.05.2001	3.30%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets Opportunities	-5.65	-49.93	-54.07	-25.58	20.75	33.68	-8.68	-9.38	3.84	4.23	02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPM Emerging Markets	-5.29	-43.94	-47.16	-22.35	48.22		78.90	-8.09	8.19		01.10.2002	1.50%	5
Skandia JPM New Europe	-7.40	-66.76	-65.82	-41.47			-8.70	-16.35			18.10.2004	1.50%	5

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Korkea riski 5 = Hyvin korkea riski
 Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia.fi

Rahastokehitys (%) 28.11.2008 asti

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus	
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)				
self select jatkuu														
OSAKERAHASTOT MAAILMA														
Skandia AXA Framlington Global Opportunities	-5.94	-44.82	-45.35	-43.90				-43.00	-17.52			30.09.2005	1.50%	4
Skandia Baring Global Growth	-1.19	-32.97	-37.08	-33.86	-17.00	-37.04	-40.78	-12.87	-3.66	-6.40		06.05.1998	1.50%	4
Skandia Baring Global Select	-3.91	-37.48	-43.43	-17.49	-2.27	-35.91	-31.10	-6.21	-0.46	-6.16		15.10.2001	1.50%	4
Skandia BlackRock GF Global Dynamic Equity	-2.63						-18.70					27.06.2008	1.50%	4
Skandia Fidelity Global Focus	-8.90	-36.82	-41.23	-34.09	-17.05	-43.35	-24.49	-12.98	-3.67	-7.80		06.05.1998	1.50%	4
Skandia SEB Gyllenberg Global Equity Multimanager	-5.59	-32.51	-39.31	-38.38	-23.00	-39.48	-13.61	-14.90	-5.09	-6.92		24.10.1996	0.55%***	4
Skandia Ålandsbanken Global Value	-7.70	-33.30	-37.51	-34.31	-19.24	-42.54	-55.83	-13.07	-4.18	-7.61		14.06.1999	1.92%	4
OSAKERAHASTOT POHJOIS-AMERIikka														
Skandia Baring North American	-8.22	-36.28					-30.80					16.04.2008	1.25%	4
Skandia Fidelity American	-5.44	-22.48	-32.09	-36.36	-21.34		-20.00	-13.98	-4.69			01.10.2002	1.50%	4
Skandia Gartmore US Smaller Companies	-7.59	-32.15	-40.54	-46.79	-35.22	-43.59	-42.80	-18.97	-8.32	-7.85		15.10.2001	1.50%	4
Skandia JPM America Equity	-8.46	-26.52	-33.67	-38.66	-27.20	-52.01	-25.39	-15.03	-6.15	-9.96		15.04.1997	1.50%	4
OSAKERAHASTOT POHJOISMAAT														
Skandia Carnegie Nordic Markets	-7.13	-45.56	-47.86	-32.76			-6.20	-12.39				04.05.2004	1.60%	4
Skandia Odin Norden	-5.27	-48.82	-50.37	-37.49	29.20	56.66	56.00	-14.50	5.26	6.62		15.04.1997	2.00%	4
OSAKERAHASTOT SUOMI														
Skandia FIM Fenno	-7.83	-47.05	-51.81	-31.50			-9.30	-11.85				04.05.2004	1.60%	4
Skandia Odin Finland	-7.07	-48.22	-50.87	-29.11	14.20	68.73	80.20	-10.84	2.69	7.76		15.10.2001	2.00%	4
Skandia OP-Suomi Pienyhtiot	-4.87	-50.52	-53.76				-43.40					12.06.2006	2.00%	4
Skandia OP-Suomi Arvo	-2.16	-32.51	-38.64	-24.59	8.39	52.32	50.59	-8.98	1.62	6.20		01.05.2001	1.60%	4
Skandia SEB Gyllenberg Finlandia	-5.69	-38.37	-42.32	-13.62	24.43	48.28	161.30	-4.76	4.47	5.79		24.10.1996	1.30%	4
OSAKERAHASTOT TEKNOLOGIA														
Skandia AXA Framlington Global Technology	-9.45	-29.45	-39.92				-37.70					22.05.2006	1.50%	5
Skandia Fidelity Funds Global Technology	-10.55	-31.52	-41.65	-39.46	-37.57	-57.73	-79.85	-15.41	-8.99	-11.58		02.05.2000	1.50%	5
Skandia Henderson Global Technology	-6.11	-26.53	-36.60	-31.31	-22.77	-52.73	-51.61	-11.77	-5.04	-10.15		24.03.1999	1.50%	5
Skandia JPM Europe Technology	-7.11	-37.45	-46.26	-34.80	-28.76	-43.51	-74.38	-13.29	-6.56	-7.84		16.10.2000	1.50%	5
YHDISTELMÄRAHASTOT EURO														
Skandia OP- Tuotto	-1.89	-18.24					-22.00					04.12.2007	1.80%	3
Skandia SEB Gyllenberg European Optimum	-4.62	-30.35	-36.55				-40.10					16.04.2007	1.30%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Active Portfolio	-1.91	-22.89	-28.51	-16.15	6.46	-10.11	-20.69	-5.70	1.26	-1.51		14.06.1999	1.92%	4
YHDISTELMÄRAHASTOT MAAILMA														
Skandia FIM Forte	-8.67	-47.75	-50.51	-30.25	4.14	13.64	82.28	-11.32	0.82	1.84		29.12.1998	2.10%	4
YHDISTELMÄRAHASTOT SUOMI														
Skandia SEB Gyllenberg Optimum	-1.36	-18.02	-20.67	-0.77	25.78	25.28	107.43	-0.26	4.69	3.27		18.10.1995	1.30%	3

Lähde: Skandia Life, kehitys ostohinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea, ja vakuutuksenottajalla on riski vakuutussäästöjen menettämisestä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahaston arvonekehitykseen. Jos perustana oleva rahasto on noteerattu muussa kuin euroon sidotussa valuutassa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat Skandia-rahaston arvoon verrattuna perustana olevaan rahastoon.

Kokonaistuotto = Tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto = Rahaston vuosituottojen keskiarvo kyseisenä ajanjaksona.

* Vuotuinen hallinnointikulu = Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimä vuotuinen hallinnointikulu Skandia-rahaston perustana olevasta rahastosta tai rahastoista. Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuolisten rahastonhoitajien hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun määrä voi muuttua. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun lisäksi Skandia perii 1 %:n vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan. Skandia Investment Management -kategorian rahastot voivat koostua useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista Skandia laskee painotetun keskiarvon.

** Skandia SEB Gyllenberg Global Equity Multimanager-rahasto muodostuu useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista peritään painotettu keskiarvo "Vuotuinen hallinnointikulu"-sarakeessa mainitun kuluun lisäksi.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Korkea riski 5 = Hyvin korkea riski

Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike, PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki, Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited -henkivakuutusyhtiö rekisteröity Iso-Britanniassa (rekisterinumero: 1363932)

Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace, Southampton SO14 7EJ, UK

www.skandia.fi